

ADVIESNOTA EN BESLUIT VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 9 OKTOBER 2026

VOORSTEL

Een investeringskrediet van € 4.480.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van de planuitwerking van het dijkverbeteringsproject Lith-Bokhoven.

PROBLEEMSTELLING

Wat ging vooraf?

In de vergadering van 23 februari 2024 heeft u ingestemd met het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor de verkenningsfase van het project dijkverbetering Lith-Bokhoven (LiBo). Op 8 april 2024 heeft de programmadirectie HWBP de subsidiebeschikking formeel afgegeven. De gunning van de ingenieursdiensten aan de combinatie Witteveen+Bos en Haskoning. In de verkenning is de projectfilosofie "Dijk met maatschappelijke meerwaarde" uitgewerkt. Daarbij is gestuurd om waterveiligheidsopgave te combineren met maatschappelijke meerwaarde met als randvoorwaarde dat het maakbaar, betaalbaar en vergunbaar is.

Op dit moment werken we aan het concept voorkeursalternatief (VKA). De planning is om het VKA in de nog te plannen AB vergadering in februari 2027 ter besluitvorming aan te bieden.

Parallel aan het afronden en bestendigen van het VKA en daarmee afronden van de verkenningsfase willen we starten met de voorbereiding op de planuitwerkingsfase. In de planuitwerking werken we het VKA uit tot een vergunningen- en definitief ontwerp. Met het vergunningen ontwerp gaan we publiekrechtelijk besluit (projectbesluit) doorlopen. En met het definitieve ontwerp komen we tot prijsvorming met de aannemer die het werk gaat maken.

De projectstrategie is erop mede op gericht om zoveel mogelijk zekerheden te verkrijgen voor het moment van prijsvorming en de realisatiesubsidie. Om die reden sturen we op het vroegtijdig betrekken van een marktpartij (aannemer). Hierdoor wordt uitvoeringskennis verwerkt in het ontwerp en kunnen we een voorspelbaar uitvoeringsproces met een laag risicoprofiel uitwerken. De marktpartij neemt de ontwerpverantwoordelijkheid op zich. De marktconformiteit van de realisatie toetsen we via zogenoemde kostentafels. Dit is een zeer gebruikelijke methode die zowel bij Meanderende Maas is toegepast als ook veelvuldig bij andere waterschappen.

De beoogde planning van de verschillende projectfases ziet er als volgt uit:

- Verkenning afronden Q1 2027
- Planuitwerking opstart Q3 2026 en afronding 2029
- Realisatie 2030-2034

BEOOGD EFFECT

Met de gevraagde middelen zijn we in staat een efficiënte overgang te maken van verkenning naar planuitwerking en blijven we binnen de planning van het project. De efficiëntie zit in het borgen van de inzet van de verschillende teamleden waardoor de opgedane kennis aangewend wordt bij het schrijven van het plan van aanpak voor de planuitwerking. En de selectie van de marktpartij zorgvuldig kan gebeuren, passend bij de complexiteit van Lith-Bokhoven. We gaan het

plan op enkele punten uitwerken, zodat, als we de aannemer geselecteerd hebben, deze er direct mee aan het werk kan. En geotechnisch onderzoek uitvoeren want dat heeft een langere doorlooptijd en hiermee voorkomen we vertraging. We blijven hiermee een betrouwbare partner binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma, de partner overheden de bewoners.

ARGUMENTEN

1.1 De waterveiligheidsopgave is urgent voor het traject Lith-Bokhoven

De nadere analyse van de waterveiligheidsopgave zoals uitgevoerd in de verkenning bevestigt urgentie van de dijkverbetering Lith-Bokhoven zoals opgenomen in de programmering van het HWBP-programma. 'Elke meter van de dijk moet verbeterd'.

1.2 Er is bestuurlijk draagvlak voor de aanpak

De partners, gemeente Oss, gemeente 's-Hertogenbosch, provincie, Rijkswaterstaat en DGWB erkennen de urgentie van de waterveiligheidsopgave en mede om die reden is er bestuurlijk draagvlak voor de gezamenlijke aanpak.

1.3 Een soepele en efficiënte overgang van verkenning naar planuitwerking organiseren

Met tijdige besluitvorming behouden we de relevante personen en daarmee kennis verbonden aan het project. Dit borgt de continuïteit en voorkomt extra opstartkosten in een latere fase.

1.4 Vroegtijdig investeren in het betrekken van de markt verlaagt het risicoprofiel

Om zowel de risico's voor Aa en Maas als voor de HWBP-alliantie te verkleinen, betrekken we vroegtijdig de markt. Dit is een vorm van risico gestuurd werken. Door samen met de markt het ontwerp en de uitvoering te doorleven beheersen we risico's maximaal beheerst.

1.5 Kredietaanvraag planuitwerking in twee delen

De aanvraag van het krediet voor de planuitwerking wordt gesplitst in twee delen. Deze aanvraag betreft het voorbereidingskrediet om te kunnen starten met de planuitwerking. Het tweede deel volgt na uitwerking en afstemming van het plan van aanpak met de partners en het begeleidingsteam van het hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit verwachten we in Q1 2027 te hebben afgerond.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1. De voorbereiding van de planuitwerking is een tijdelijke voorfinanciering door het waterschap

De subsidieaanvraag voor de planuitwerking inclusief de activiteiten ten behoeve van de voorbereiding zijn onderdeel van de subsidieaanvraag die in Q1 2027 wordt ingediend bij het HWBP. De periode tussen het ter beschikking stellen van het gevraagde investeringskrediet en het verkrijgen van de subsidiebeschikking vanuit het HWBP is feitelijk een voorfinanciering. Daarmee bestaat een gering risico dat bij toetsing bepaalde werkzaamheden toch niet subsidiabel blijken te zijn conform het principe van de projectgebonden eigen bijdrage (90% bijdrage HWBP, 10% bijdrage Aa en Maas). Het HWBP kijkt positief aan tegen het principe om voorbereidende werkzaamheden te doen vooruitlopend op de definitieve subsidiebeschikking voor de realisatiefase.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

In de Programmabegroting 2026, vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 november 2025, is op basis van de programmering een investeringsvolume doorgerekend in meerjarig kader waarin de planuitwerkingsfase van HWBP Lith - Bokhoven is meegenomen (zie afbeelding hieronder).

PJB-nr.	Projectnaam	Fase	Besluit	Uitgaven/inkomsten	Totaal
354	HWBP Lith-Bokhoven	Vorbereiding/ uitvoering	-	Uitgaven	€ 29.060.000
				Inkomsten	€ -26.120.000
Opgenomen in de programmering 2026				Totaal BRUTO	€ 29.060.000
				Totaal NETTO	€ 2.940.000

Gevraagd krediet/ dekking

Het gevraagde krediet van € 4.480.000 kent de onderstaande onderdelen:

- het opstellen van plan van aanpak voor de planuitwerkingsfase
- verdiepende onderzoeken voor met name geotechniek en archeologie
- continuering van de kern van de projectorganisatie
- opstarten van het contracteren van een marktpartij
- enkele onderdelen verder uitwerken

Deze aanvraag is voorzien en het doorgerekende investeringsvolume biedt voldoende dekking.

Het effect hiervan is doorgerekend in meerjarig kader.

Subsidie/bijdragen derden

De dijkgerelateerde kosten (exclusief interne rente) zijn voor 90% subsidiabel binnen de subsidieregeling van het HWBP.

Effect op de exploitatie

De kapitaallasten worden effectief vanaf 2030, het eerste jaar na de verwachte oplevering.

De financiële consequentie van onderhavige aanvraag is zichtbaar in bijgevoegde financiële paragraaf.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

Duurzaamheid wordt meegenomen als een belangrijk onderdeel tijdens de planuitwerkingsfase van het project LiBo.

VERVOLG

Q3 2026	Start voorbereidende werkzaamheden planuitwerking
Oktober 2026	Aanvraag voorbereidingskrediet planuitwerking AB
Januari 2027	Voorkeursalternatief gereed
Q1 2027	Besluit Voorkeursalternatief AB
Q1 2027	Subsidieaanvraag planuitwerking HWBP
Q1 2027	Kredietaanvraag planuitwerking AB
2027-2029	Planuitwerking
2030-2034	Realisatie

Het op te stellen plan van aanpak planuitwerking incl. kredietaanvraag voor de planuitwerking wordt geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur (planning Q1 2027).

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

We werken omgevingsgericht, verkennen breed en maken expliciete keuzes.

Een belangrijk accent in de nieuwe wet is omgevingsgericht werken. Om de omgeving een serieuze stem in de planvorming te geven organiseren we, net als in de verkenningsfase, werkplaatsen, dijktafels, verschillende informatiemomenten en hebben we een klankbordgroep. Hierin blijven we met bewoners en andere stakeholders aan tafel. We zijn duidelijk over wat

belanghebbenden van het project(team) kunnen verwachten en wat er met hun inbreng wordt gedaan. En deze werkwijze zetten we door in de PU fase.

BIJLAGEN

1. Raming (geheim)
2. Financiële paragraaf

VERSIEDATUM

1 september 2026

AB-BESLUIT

Djuma zaaknummer: 800111

Djuma documentnummer: 821661

ONDERWERP:

Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van de planuitwerking van het dijkverbeteringsproject Lith-Bokhoven

INVESTERINGSBESLUIT: IB2026-28

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 1 september 2026;

gelet op het bepaalde in de gelet op het bepaalde in de Waterschapswet, de Algemene wet bestuursrecht en de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen

gezien het advies van de commissie Watersysteem en Waterveiligheid van 17 september 2026;

BESLUIT:

Een investeringskrediet van € 4.480.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van de planuitwerking van het dijkverbeteringsproject Lith-Bokhoven.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 9 oktober 2026,

De secretaris,

De dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs